

Ιωάννινα 20-4-2015

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
**ΕΠΙΒΛΑΒΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΞΥΛΕΛΛΑ ΦΑΣΤΙΝΤΙΟΣΑ (XYLELLA
FASTIDIOSA)**

Το *Xylella fastidiosa* είναι ένα νέο φυτοπαθογόνο βακτήριο που προσβάλλει τα ελαιόδεντρα. Πρόκειται για πολύ επικίνδυνο **οργανισμό καραντίνας** που δεν έχει εμφανιστεί ακόμη στην Ελλάδα, αλλά έχει ήδη προκαλέσει μέσα σε 18 μήνες από την πρώτη εμφάνισή του, τεράστιες ζημιές στην γειτονική μας Νότια Ιταλία. Μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα έχουν προσβληθεί περισσότερα ίσως από ένα εκατομμύριο ελαιόδεντρα στην περιφέρεια Απουλίας κοντά στο Lecce της Νότιας Ιταλίας και η ασθένεια εξακολουθεί να επεκτείνεται ταχύτατα βορειότερα προς την περιοχή του Πρίντεζι.

ΠΑΘΟΓΟΝΟ ΑΙΤΙΟ -ΣΥΜΠΩΜΑΤΑ

Το παθογόνο βακτήριο *Xylella fastidiosa* σε συνεργία με διάφορα είδη μυκήτων ξύλου και ξυλοφάγων εντόμων φράσσει τα αγγεία του ξύλου των φυτών-ξενιστών (αδροβακτηρίωση) προκαλώντας καψάλισμα, χλώρωση και μαρασμό στα φύλλα, νέκρωση των κορυφών στα κλαδιά, ξηράνσεις κλάδων και τελικά ταχεία εξασθένηση και ξήρανση-αποπληξία ολόκληρου του δέντρου.

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΩΣΗΣ – ΞΕΝΙΣΤΕΣ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μεταδίδεται με το πολλαπλασιαστικό υλικό (νεαρά δενδρύλια που προορίζονται για φύτευση) καθώς και με μυζητικά έντομα φορείς του βακτηρίου (Τζιτζικάκια, Cicadellidae, Cercopidae, Aphroridae, hemiptera) που μεταδίδουν το βακτήριο σε πολλά φυτικά είδη.

Οι ξενιστές του βακτηρίου είναι πολλοί: Ελιά, Εσπεριδοειδή (*Citrus sinensis*), Αμπέλι, Ροδακινιά, Αμυγδαλιά, Πλάτανος, Βελανιδιά, Πικροδάφνη, Μηδική. Πρόσφατα έγινε γνωστό ότι τρία νέα είδη το Δεντρολίβανο, η Μυρτιά και ο Ράμνος (καλλωπιστικός θάμνος) αποτελούν ξενιστές του βακτηρίου.

Η ανάπτυξη του παθογόνου ευνοείται από ήπιο χειμώνα με σχετικά υψηλές θερμοκρασίες και υψηλή υγρασία. Σε θερμοκρασίες κάτω των 0 C δύσκολα επιβιώνει. Η εξάπλωση της ασθένειας ευνοείται από θερμό και ξηρό καλοκαίρι, οπότε τα συμπτώματα της αδροβακτηρίωσης γίνονται εντονότερα.

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Δεν υπάρχει κάποια εγκεκριμένη χημική καταπολέμηση για το βακτήριο. Η αντιμετώπιση βασίζεται σε μέτρα πρόληψης με στόχο την παρεμπόδιση της εισόδου του βακτηρίου καραντίνας στην χώρα μας.

Απαιτούνται αυστηροί έλεγχοι στη διακίνηση των φυτικών ειδών που αναφέρονται ως ενδημικά του βακτηρίου. Τα φυτικά είδη και το πολλαπλασιαστικό υλικό πρέπει να συνοδεύονται με **φυτοϋγειονομικό διαβατήριο**, να είναι **πιστοποιημένα** και **απαλλαγμένα** από τα έντομα-φορείς του βακτηρίου. Στους χώρους αναπαραγωγής φυτών πρέπει να μην επιτρέπεται η είσοδος εντόμων, τα θερμοκήπια να έχουν παντού σήτες, να γίνονται εφαρμογές εντομοκτόνων όταν απαιτείται και να υπάρχει συνεχής επιτήρηση και συχνοί έλεγχοι για τυχόν μόλυνση.

Η απαγόρευση εισόδου δενδρυλίων ελιάς από περιοχές της Ιταλίας που έχει βρεθεί το βακτήριο είναι το πιο σημαντικό μέτρο. Εισαγωγές φυτών πρέπει να γίνονται μόνο από ελεγμένα φυτώρια περιοχών απαλλαγμένων από το βακτήριο. **Οι καλλιεργητές πρέπει να ελέγχουν συστηματικά τις καλλιέργειές τους, ώστε αν διαπιστώσουν κάποιο από τα προαναφερθέντα συμπτώματα να ενημερώσουν άμεσα τις αρμόδιες φυτοϋγειονομικές αρχές και να προμηθεύονται φυτά που φέρουν απαραίτητως φυτοϋγειονομικό διαβατήριο.**

Εντολή Υπουργού
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε. Ιωαννίνων α.α.
Μέτσιος Νικόλαος
Γεωπόνος